

ВЕЛИКОДНЯ НІЧ.

ВИТЯГИ З КНИЖКИ „ПЕКЛО НА ЗЕМЛІ”.

В. Юрченка.

Після вечірньої перевірки в четвертому шатрі де було найбільше духовників, почався тихий спів великодних канонів. З інших шатер стали прокрадаться віруючі слухачі. Добули кілька свічок. Десь опівночі архімандрит Київського монастиря о. Лосевич у переповненому вязніми штарі тричі приголосив „Христос Воскрес”! - І журно урочистий спів інстинктивно виринав з кількох сот грудей, творячи набожно величній настрій. Переповнене шатро не вмещало людей. В інших люди вставали з нар, клякали, слухали побожного співу. За співом почалася Великодня Служба, виконувана без підготовки, умовлянь; служебні обов'язки розподілили самі по собі, одним чуттям - настроєм. Великодня Служба Божа полилась набожна сумна, трагічна. Молились плакали, благали Творця сотні вибоділих мученицьких душ, молились ревно, пристрасно, як ніколи.

Враз молитва перервалася:

— А ето что за церковщина, - залунала нагла московська лайка Шібанова (Комісаря).

Шатро замовкло і завмерло.

— А завтра на работе будете плакать, что уроки больше? Ану, закапайорщики, виході!

По хвилині надуми вийшов сам Архімандрит Лосевич.

— Я один за вас усіх молився.

— Так ето ти, сивий пйос, церковщину разводил? Взять ево. Пусть в карцере разводіт пасхальное маленіе. А ви, звернувся до всіх спать мне, і ні звука, іначе серед ночі на работу всех пагону. - О. Лосевича кинули в карцер.

Великодний ранній ранок. Пішла до Шібанова делегація 10 священників з проханням випустити з карцеру о. Лосевича та дати сьогодні день відпочинку: натомість вязні погоджуються відробити дві ночі. Делегація не рада була, що в такий день зачепила садистичного тирана: він загнув їм у віру, Христа і Богородицю і прогнав.

Коли вернулися всі з роботи, улаштували антипасхальний мітінг. Поставили людей, як звичайно в коло, а кругом канонірів.

Противеликодню доповідь говорив Матушкевич, говорив також Арабаджієв і Селезньов.

В кінці зголосився священник Шібанов не хотів йому дати слова, але всі загули нехай скаже, переднім нікто не забороняв. Священника пустили на „естраду” з умовою, що скаже кілька слів.

Я коротко, - почав зворушений священник Мережківський з Ніженської округи. Я лиш хочу сказати, що це вже понад всякі людські катування. Експльоатують нас, по звірячому поводяться, морять голодом.... Ну, це фізичне насилля. Я розумію.... це.... знищити нас фізично.... розумію.... Але.... але знущатись над моєю совістю, чіпати вірگیю, під багнетом примушувати мене вислухувати, як хулять, поганяють мою святиню, мою душу, церкву.... це в історії нечуване тирство.... це

— Правда. Це подвійне катування. Такого закону нема у нас, відважилося кілька голосів.

— А ну там тіха. А ти старік, іді, умойся, а потом в карцер пайдьош, памолішся себе там втіхомолку. Там тебе будет святоя святых.

— За щож людину в карцер? Що правду сказав? Цеж.... нестерпіло ще більше голосів.

— Малчать: Кто там хочет в карцере маліться? Тішіна абсолютная....

Ці вязні знаходились серед непроходимих пущів десь далеко за Архангельською губернією в так називаємому „Усевлоні О. Г. П. У”. - "Управление Северных Лагерея Особаво Назначенія Обедіньоннаво Государственнаво Політіческаво Управленія”.